GAZETA KRAKOWSKA

Nro 69.

z KRAKOWA dnia 27 SIERPNIA 1828 ROKU we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 19 Sierpnia.

W. Felix Paweł Jarocki, Filozofii Doktor, Członek wielu Towarzystw uczonych, Professor Zoologii w tuteyszym Królewskim Uniwersytecie, otrzymał niedawno bardzo pochlebne zaproszenie na wielki ziazd uczonych Europeyskich, który się tey iesieni odbędzie w Berlinie pod przewodnictwem sławnego Humboldta.

Obywatele i mieszkańcy Wielkiego Xięztwa Poznańskiego ubiegaią się w ofiarowaniu składek na pomniki Mieczysława i Bolesława. Gazeta Poznańska umieściła iuż kilka ciągów spisu osób, które gorliwie odpowiadaią wezwaniu Metropolity Poznańskiego i własnym uczuciom. N. Pan, Król nasz (donosi wspomniona Gazeta) raczył rozkazać przesłać na ten cel 3000 zł: Pol:, Hrabia Raczyński Edward złożył 500 talar.

U A. Del Trozzo przy ulicy Senatorskiey Nro 496 wyszła nowa Mappa Europy w ięzyku Polskim podług naynowszych i nayleszych wydań jeograficznych ułożona, dla wszelkich szkół nader użyteczna, przedaie się exemplarz po zł: 2 gr: 15, iako też Globus Wschodni i Zachodni po zł: 6. Mappy Pocztowey Królestwa Polskiego przez W. Widulińskiego i Atlasu tegoż Królestwa przez Kolberga wydanych, tamże nabydź można.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano	zł: 86	gr. 15
Płacono	— 86	— 7½

W Warszawie dnia 14 Sierpnia 1828 roku.

Schaber S. G.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 11 do 13. — Pszenicy od 19 i pół do 25. — Jęczmienia od 7 i pół do 9. — Owsa od 5 do 7. — Siana furę iednokonną od 11 do 20; parokonną od 23 do 26. — Słomy furę od 5 i gr. sr. do 8.

Z Petersburga d. 20 *Lipca* D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Wiadomo, iż N. Cesarz Jmość ofiarował 100,000 Rubli z swoiey kassy dla nieszczęśliwych mieszkańców miasta Abo. Dzieląc wspaniałe uczucia N. Małżonka Swego, N. Cesarzowa Alexandra ofiarowała również 10,000 Rubli, N. Cesarzowa Matka, i J. C.

M. Wielki Xiążę Następca Tronu, dalij podobneż summy; J. C. M. Cesarzewicz Wielki Xiążę Konstanty 5000 Rubli; JJ. CC. MM. Wielki Xiążę Michał i Wielka Xiężna Helena 10,000 Rubli; a JJ. MM. Wielkie Xiężny Marya, Olga i Alexandra, każda po 5000 Rubli. Przykład Familii Cesarskiey w tym czynie dobroczynnym, znalazł wkrótce naśladowców, i dary, które ustanowiony tym celem Komitet otrzymał od prywatnych, wynoszą iuż przeszło 50,000 Rubli.

Ułatwiaiąc zaopatrzenie woyska za Prutem i Dunaiem, iako też samych prowincyy, które ono zaymuie, N. Pan rozkazał uwolnić od opłaty celney, na cały czas trwania Tureckiey woyny, wszelkie poniżey wyszczególnione przedmioty, mogące się wprowadzić, z Bessarabii i różnych Guberniy Cesarstwa, przez Komory celne na Prucie i Dunaiu, od Skuleni aż do Czarnego morza, do mieysc zaiętych przez woyska Rossyyskie, przestrzegaiąc wszelako, aby wprowadzonych tą drogą nie przewożono do innych kraiów. Przedmioty te są: zboże wszelkiego gatunku, ozime i iare, mąka, krupy, barszczyk, bydło rogate, wyiąwszy ogiery i źrebce nie wałachy, masło, oley konopny i lniany, miód i mięso wszelkiego gatunku, wszelki kawiar i herbata.

— Dnia 24go —

(Z Gazety Petersburgskiey.)

N. Pan raczył rozkazać, ażeby Cywilnemu Gubernatorowi Witebskiemu oświadczono Naywyższe zadowolenie, za szczególną gorliwość, iaką tenże okazał przy oddaniu Starostwa Dynaburgskiego i dóbr Poiezuickich na osadę 1wszey brygady pionierów.

Pod dniem 16 Lipca raczył N. Pan rozkazać: 1) Gubernatorowi Woiennemu w Kijowie, Jenerałowi Porucznikowi Żełtuchinowi, oświadczyć Naywyższe zupełne zadowolenie, za gorliwość w służbie, przezorność i niezmordowane usiłowania, przez które sprawił, iż powierzona mu Guberniia, przy włożonem na nią zaopatrzeniu woyska w wozy, zboże i zapasy chleba, którego z 20,000 czertwerti mąki upieczono, tak się korzystnie przed innemi Guberniiami odznaczyła; 2) przez niego, oświadczyć Cywilnemu Gubernatorowi Kijowskiemu, oraz Guberskim i Powiatowym Marszałkom, Naywyższe zadowolenie za znakomitą gorliwość i czynność w tym przedmiocie.

Z Odessy d. 11 Lipca D. K.

W Dzienniku tuteyszym umieszczony został list prywatny, który donosi, że we wsi Suboticy, Powiecie Elisawetgradzkim, Gubernii Chersońskiey, żyie dziecię nadzwyczaynego wzrostu; ma ono dopiero 6 miesięcy, waży przeszło dwa pudy, a wysokie na przeszło półtora łokcia. Z tem wszyszkiem iest przyiemney postaci, i ma cały skład ciała niezwyczayney wielkości, siłę zaś odpowiednią do wzrostu. Rodzice iego są Mołdawianie, wzrostu średniego, ale mocney komplexyi.

Do Teodozyi przywieziono z Anapy 1160 ieńców woiennych, między któremi znayduie się Exbasza i 12 iego urzędników. Do tuteyszego portu zawinęło z Stambułu dwanaście statków: 9 Austryiackich, ieden Angielski, ieden Sardyński, i ieden Neapolitański. Cztery tylko przywiozły rozmaite towary, reszta płynęły próżne. Brygantyna Angielska Priscilla przybyła w dni 6, wszystkie inne w dni 7.

Z Wiednia d. 19 Sierpnia.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmość postanowieniem swoim z dnia 1go z. m. Lekarzowi naczelnemu przy szpitalu w Pradze, Bernardo-

wi Goetz, przez wzgląd na iego 50letnie zasługi w polowey służbie lekarskiey, raczył nayłaskawiey udzielić złoty średniey wielkości honorowy medal z uszkiem i wstążką.

Listy z Odessy pod dniem 8 Sierpnia donoszą, że Nayiaśnieyszy Cesarz Jmość. Mikołay ziechał tam tegoż dnia od woyska.

Z Paryża d. 11 Sierpnia.

Monitor ogłosił budżet wydatków na r. 1829 tak iak był przez Izbę Deputowanych uchwalony i Izbie Parów dnia 16go b. m. podany. Prowizyie i fundusz na umorzenie długów wynoszą 248,800,947 Fr. Lista cywilna 25,000,000. Etat rodziny Królewskiey 7,000,000. Potrzeby dla Ministerstw, to iest: dla Ministerstwa sprawiedliwości 19,610,876, spraw zagranicznych 8,700,000, spraw duchownych 33,645,000, edukacyi publiczney 1,825,000, spraw wewnętrznych 105,854,650, handlu i rękodzieł 3,246,400, woiennego 193,736,928, morskiego 56,719,856, skarbowego 100,000,625. Dla administracyi dochodów publicznych, iako to: wpisów i dóbr narodowych 10,914,350, lasów 4,020,150, ceł 24,450,998, poborów grunt: 47,459,700, poczt 16,914,350, lotteryi 3,653,895. Na płace poborców różnych dochodów 100,000. Na zwroty, iako to: z gruntowego 24,361,394, niesłusznie wybrane summy 2,208,000, za kary pieniężne i konfiskaty 3,916,000. Na nagrody za wywóz różnych płodów 10,000,000. Na strącenie od wypotrzebow: soli 1,400,000. Na wydatki, które zasadzone są na pewnych dochodach, 6,001,797 Franków. Ogółem 980,186,158 Fr.

Król i Delfin odwiedzą obóz pod Luneville; Król uda się potem do niektórych departamentów, a Delfin do Chambery do Króla Sardyńskiego.

Xiążę Bordeaux uczy się codziennie 6 godzin i składa zawsze świadectwa względem swoich postępów. Za każde dobre świadectwo płaci mu Król 3 franki, których używa na wsparcie ubogich. Jego Guwerner, Xiążę Damas, przyrzekł mu, iż ieśli przez Lipiec składać ciągle będzie dobre świadectwa, że wyrobi mu u Króla szczególnieyszą zabawę. Ta nastąpiła w zeszłą Sobotę. Xiążę Bordeaux udał się z młodemi synami urzędników Dworskich do Wersalu, zastał tam uczniów szkoły woyskowey z St. Cyr i odprawił z niemi musztrę. Potem nastąpiły wyścigi, w których Xiążę naypierwszy dobiegł do mety i odebrał nagrodę; w innych gimnastycznych ćwiczeniach odniósł także Xiążę zwycięztwo i okazał zręczność i siły, iakich zaledwo spodziewać się można było w iego wieku.

Nasza naywyższa Rada woienna trudni się pod Delfinem nowem urządzeniem woyska. Obok czynnego woyska znaydować się ma odwodowe i lata służby maią bydź zmnieyszone.

Kontradmirał Grivel dowodzić będzie idącą z Tulonu do Grecyi wyprawą.

Od Admirała de Rigny nadeyść miało doniesienie, że Ibrahim Basza przyrzekł ustąpić z Morei, że ustąpiło iuż z niey 3000 Albańczyków, i że Admirał ten miał sobie wydanych 800 niewolników.

Pisma nasze sądzą, iż chociaż Ibrahim Basza z Morei ustąpi, nasza wyprawa wszelako tam popłynie, ponieważ kilka tysięcy Turków, którzy złączonemi byli z Ibrahimem, nie należą do tego ustąpienia, i osadzaią twierdze Patras, Koron, Modon, Navarino, Missolongę i Ateny, i do wyciągnienia z nich zmuszonemi bydź muszą. Woyska wsiędą dopiero dnia 15 b. m. w Tulonie na okręty. Dla przewozu koni zbudowano z umysłu płaskie statki.

)2(

Nasz Arcybiskup nakazał publiczne modły o zaprzestanie deszczu.

Do Hawanny nie chciano wpuścić Haytańskiego okrętu Telegraf, z powodu, że Hiszpania nie uznaie Haytańskiey bandery. Konsul Francuzki oświadczył, iż zadziwienia rzecz godna, że iedno z obcych Mocarstw nie uznaie kraiu Hayti, kiedy go Francyia, która iedynie w tey mierze stanowiącą była uznała, poczem wpuszczono okręt.

Z Włoch d. 6 Sierpnia.

W Rzymie w Kościele Sgo Sylwestra ochrzczono trzech Żydów i czternastoletniego Turka Nasr, syna Abdurrahmana z Abissenii. Tamże miano znowu dnia 27 Lipca 27 stopni ciepła.

Z Madrytu d. 1 Sierpnia.

Onegday udali się Ministrowie do San Ildefonso, dla powitania NN. Krolestwa Ichmość z długiey podróży. Oczekiwane iest wiele oddaleń z urzędów. Na krotki czas przed wyiazdem Minister woienny Zembrano odebrał od iednego z tuteyszych plebanow doniesienie o wielkim spisku, lecz dotąd nic daley o tem niesłychać.

Król niemiał bydź kontent z przyięcia w Burgos i Vittoria, równie iak z przemówienia do niego w Alava przez deputowanych od prowincyi, którzy żądali przyznania im odwiecznych przywileiów. Przy wyieździe z Vittoryi rozkazał zasłonę swoią przyboczney gwardyi ieszcze szwadronem grenadyerów konnych powiększyć.

Podług wyroku Królewskiego mogą uszli do Portugalii Hiszpanie do kraiu powrócić, ieżeli poddadzą się pod roztrząsanie sądowe.

Listy z Lizbony donoszą: iż wielu z Hiszpańskich wychodniów uszło z zamku Peniche, gdzie uwięzionemi byli, i przyłączyli się do konstytucyionistów Portugalskich, ale poymani pod Koimbrą, zostali potaiemnie straconemi. — Margr. Chaves był nader łaskawie od Don Miguela przyiętym.

Woyska Hiszpańskie, które znaydowały się iuż w drodze do Andaluzyi, odebrały rozkaz do zwrócenia się do Estramadury.

Jak tylko skarb odebrał nieco pieniędzy stara się zapłacić żołd stoiącym w Madrycie woyskom, i nawet, iak dodaią, wdowom po zmarłych offjcerach wypłacić pensyie, w celu zapewne, aby Król za powrotem nie postrzegł nieukontentowanych twarzy.

Z Lizbony d. 23 Lipca.

Kapituła Elvasu wyraziła w swoim adressie do Króla: "W Wysokiey W. K. Mci osobie połączona iest mądrość Salomona i Likurga, z ludzkością Trajana i łaskawością Tytusa.,,

Gazeta tuteysza donosi o poddaniu się twierdzy Almeidy.

Desembargador Torres oznaymił: że ciągle zaymować będzie maiątki osób, które w jakimkolwiek bądź sposobie należały do poruszeń rewolucyynych. Onegday banda uzbroionych rabusiów uderzyła na wieyski dom bogatego Kupca Bento, iednak na rozkaz obecney sądowey osoby nie porwała go; on pośpieszył zaraz do Lizbony i stawił się w więzieniu. Oznaymił oraz Intendentowi policyi, ż dla zabezpieczenia swey osoby uciec musiał do więzienia, gdyż inaczey ani życie, ani maiątek uczciwych ludzi nie iest pewnym. Rzecz ta zrobiła wielkie wrażenie i Intendent widział się bydź zmuszonym wydać oznaymienie, w którem wyznaie: że anarchiia przestępuie wszelkie granice, i że samowolne uwięzienia bez wyraźnego naka-

zu władz więcey mieysca mieć nie maią. Lękaią się wszelako, aby to oznaymienie nie było podstępem Intendenta, dla wywabienia z ukryciow konstytucyionistów, zwłaszcza, że niedawno wydany został rozkaz, aby w każdey części miasta nastąpiły badania.

Nowa gwardyia Królewska iest mieszaniną z urzędników, sług kościelnych i lokajów wielkich panów, &c. którzy po zluzowaniu ze straży, zawdziewaią na nowo liberyie i stawaią za powozami.

Na drzwiach kościołów znayduią się przylepiane kartki, w których Duchowni proszą o składki na wsparcie sprawy Ołtarza i Tronu.

Dziś rozeszła się tu wieść, że Hr. Figueira, Posłowi Don Miguela przy Królu Hiszpańskim, nakazano z Madrytu wyiechać.

W nocy z dnia 20 na 21 b. m. sławny z czynności członek stronnictwa Apostolskiego Correa, po ziedzeniu wykwintnego obiadu umarł na apoplexyią. Z rozkazu Ministra spraw zagranicznych, Vicehrabi Santarem, zabrano iego papiery i przekonano się z nich, iż zmarły mimo wysokiego stopnia Komandora, był razem szpiegiem i szczególniey miał zlecenie od Don Miguela uważać rodzinę Cadaval, którą miał w podeyrzeniu. Xiążę Cadaval nie bywa iuż także bez wyraźnego rozkazu u Dworu.

Uzbraiana tu iest eskadra dla podbicia wysp Sgo Michała (Azorskiey, a zatem nie prawdzi się iakoby się iuż poddała) i Madeiry, które nie chcą uznać Królem Don Miguela. Ztem wszystkiem dla braku pieniędzy zamysł ten nie prędko przyydzie do skutku.

Z prowincyy niemamy naymnieyszey wiadomości, i zdaie się iakoby zdarzenia w Porto nastąpiły przed wiekiem, bo nic o nich nie głoszą.

— Dnia 26. —

Król rozpuścił z podziękowaniem z gromadzenie 3ch Stanów po załatwieniu ważnych spraw, dla których zwołane zostały.

Jenerał Fanseca przyrzekł osadzie twierdzy Almeida przebaczenie, ieżeli odda broń i złożone przez rokoszanów skarby, tudzież nieuszkodzone skarbowe składy, i uda się do oznaczonych mieysc. Jakoż dowiaduiemy się teraz, że osada przyięła te warunki: officerowie udali się do Lizbony, a żołnierze do Abrantes.

Lubo Don Miguel iest teraz Panem całey Portugalii, postrzegać się iednak daie od kilku dni na absolutystach wielkie pomieszanie, którego przyczyny zgadnąć niemożna.

Od dwóch dni rozchodzi się cicha wieść o wybuchłym w Algarbii buncie.

Xięża wzywaią wiernych do składek dobrowolnych dla rządu, chodzą oraz zbieraiący składki i przyymuią miedzianą monetę. Niedostatek pieniędzy tak iest wielki, że nawet urzędnicy woyska Miguelisty głośne podnoszą skargi.

Ferdynand VII. iak z Madrytu donoszą uznał Don Miguela Królem Portugalii.

Na prośbę naszych władz do Hiszpańskiego Jenerała Eguia, aby broń, zapasy i pieniądze kassowe zbiegłych do Galicyi konstytucyionistów wydane zostały, nastąpiła odpowiedź: że wydany został rozkaz wpuszczenia tylko do Hiszpanii bezbronnych żołnierzy, a znaleziona przy nich broń, ażeby Portugalii wydaną została. Z należących do skarbu pieniędzy mało przy nich znaleść można, ponieważ podzielili ie pomiędzy siebie. Nim zaś za granicę prześli, potłukli powiększey części swą broń i ammunicyią spalili, coby nie było nastąpiło, gdyby spiesznieу ściganemi byli.

Niedawno rybacy na uyściu Tagu wyciągnęli w swych sieciach wiele zwłok zabitych ludzi.

Zalecono władzom, aby miały baczne okó na ułaskawionych officerów i za naymnieyszym powodem ich uwięziono.

Z Londynu d. 5 Sierpnia.

Margr. Hastings, syn Lorda Holland, i dway synowie Lorda Ellenborough, otrzymali od Króla Francuzkiego pozwolenie należenia do wyprawy do Grecyi.

Eskadra Angielska na Tagu i Douro odebrała rozkaz powrócenia do Anglii.

Obawa względem tegorocznich żniw zmnieyszyła się cokolwiek lubo deszcze nie ustaią. W przeszłym tygodniu było dosyć zboża na targu; wszelako kwarter nowey pszenicy płaceno po 74 szylingów, i ieśli deszcze nie ustaną bardziey ieszcze podniesie się cena zboża.

— Dnia 8. —

Vicehrabia Strangford uda się, iak zapewniaią, w ważnem poselstwie do Brazylii. Wczoray on i Poseł Austryiacki rozmawiali z Hr. Aberdeen. Gazeta *Times* twierdzi, iż rząd nasz ma zamysł nakłonienia Don Pedro do uznania brata swoiego Królem Portugalii.

Dziś po południu zgromadziła się gabinetowa rada.

Wczoray przybył tu goniec od naszego Posła przy Dworze Madryckim z pismami, podług których rząd Hiszpański konstytucyynych zbiegów Portugalskich nie będzie dłużey nad miesiąc na swey ziemi cierpiał.

Prywatny list z Lizbony donosi o przywróceniu tam Inkwizycyi, na którey czele znaydować się ma wielki przeór zakonu Chrystusa. Maiątki Margr. Palmella i Hr. Villaflor są skonfiskowane. Nie 5000, ale 15,000 Portugalczyków ięczy w więzieniach.

Xiążę Maxymilian Bawarski odpłynął dnia 5 b. m. z Dowru na powrót na ląd stały.

Gazeta Kuryer wspomina z wielką pochwałą o rozporządzeniu Pruskim przeciw poiedynkom.

Król każe w Windsor nową galeryią na obrazy budować, która nazywać się będzie galeryią Waterloo, i gdy ukończoną zostanie, będzie dla publiczności otworzoną.

Pani Biron z piękną swą córką Adą bawi teraz w Portsmut.

Z Nowegojorku d. 25 Lipca.

Ciągłe rozboie morskie przeciw naszym okrętom przez korsarzów Brazyliyskich przedsiębrane, wyczerpały nakoniec cierpliwość rządu naszego. Nakazał on dzielne środki przeciw tym gwałtom.

Siła morska Ziednoczonych Stanów składa się teraz z 40 okrętów, pomiędzy któremi 7 liniiowych o 74 działach, 7 fregat o 44, 4 o 36 działach, 12 korwet, 7 galer i 3 pomnieyszych okrętów. Oprócz tego na warsztatach znayduie się 5 liniiowych okrętów, 6 fregat i 4 korwet.

W mieście naszem nastąpiło kilkanaście znacznych bankructw. Dom Smitha, który szczególniey z Chinami prowadził handel, zaprzestał do 4 mill. dolarów płacić.

Zniesienie opłaty po 12 od sta od wyładowanych do Martyniki okrętów naszych, sprawiło tu przyiemne wrażenie, ponieważ środek ten uważany iest iako poprzednik ściśleyszych związków z osadami Francuzkiemi.

Z 87,000 osób Kanadyyskiego ludu, które podpisały prośbę do Angielskiego Parla-

mentu, 7000 tylko podpisało się własnemi imionami, a przeszło 80,000 znakami, co dowodzi, iak mało ten kray w naukach postąpił.

Listy z Kartageny donoszą, iż narodowy Ziazd w Ocana, nadawszy wielką władzę Boliwarowi, zakończył swoie posiedzenia.

Z Buenos-Ayres d. 10 Maia.

Woyna prowadzona iest z większą tęgością niż dawniey. Naynowsze propozycyie do pokoiu z strony Brazylii uważane są tylko iako podstęp do zniszczenia naszych kupców przez spekulacyie w nadziei pokoiu, co niestety ziściło się w części. Lecz podnosi się znowu nasz handel, i wiele znacznych domów, które zaprzestały wypłat, uskuteczniaią ie znowu.

Woysko nasze znaydowało się ieszcze dnia 17 z. m. w Cerro Largo. Dnia poprzedzaiącego odparło z wielką stratą napad Brazyliianów.

Pani Bompland, małżonka sławnego natury badacza i towarzysza podróży P. Humboldt, trzymanego w niewoli przez Doktora Francia w Paragwaiu, przybyła do Boliwii, opatrzona od wielu Europeyskich rządów listami do Doktora Francyi, dla udania się do Paragwaiu dla wyiednania uwolnienia męża swoiego. Jenerał Sucre przyiął ią nayuprzeymiey, dał iey polecaiący list do Dyktatora i posłał sztafetą pismo do Assuniconu.

Z Bruxelli d. 10 Sierpnia.

JJ. KK. Wysokości Xżę i Xiężna' Oranii udali się na kąpiele do Ems. J. K. Wysokość Xiężna Fryderykowa i nowo urodzona iey córka znayduią w dosyć pożądanym stanie zdrowia.

Poseł nasz przy Dworze Rossyyskim, Baron Heeckeren, przybył do Hagi.

Viceprezes Ces. Austryiakiey skarbowey rady z Wiednia, i Kommissarz do obrachowania długu Austryi w Niderlandach, Baron Barbier, który tu się teraz znayduie, miał iuż wiele kategoryy załatwić.

Xżę Maxymiliian Bawarski przybył tu w powrocie z Londynu.

Niderlandski gabinetowy Goniec, Pan Hoogen, przebiegł tędy z Rzymu do Hagi. Przeiechał także tędy gabinetowy goniec z Londynu do Wiednia.

Dnia 8go b. m. z rozporządzenia Królewskiego zaprowadzonemi zostali w Amsterdamie dyrektor i kommissarz składn towarów. Miasto Brügge ma także otrzymać przywiley składowego miasta.

Jenerał Hr. Suchtelen, któremu powierzone iest kierowanie działaniami woyska Rossyyskiego przeciw Warnie, pochodzi z rodziny Niderlandskiey.

Z Stambułu d. 26 Lipca.

Dnia 18 Lipca zaszło tu smutne zdarzenie: w założoną przez Selima III fabrykę prochu przy Asadli na drodze do Buragas uderzył około godziny 4ty z południa piorun, która natychmiast z zapasem do 700 centnarów prochu i innemi potrzebami na powietrze wyleciała. Z 180 robotników i stróżów 150 wraz z Dyrektorem, Simon Aga, utraciło życie. Osobliwszym przypadkiem ieden z robotników, wraz z koniem, wyrzucony z środka fabryki na powietrze, upadł do okolicznego ogrodu bez uszkodzenia. Lubo Asadli leży o 3 mile od miasta naszego, czuć się tu iednak i po przedmieściach dało wstrząśnienie z zapalenia prochu. Sułtan wydał rozkaz, aby 5000 naybogatszych Ormian i 5000 naybogatszych Greków wynagrodzili szkodę zrządzoną przez wysadzenie procho-

wni. Podobnaż liczba Żydów przyłożyć się ma do kosztów wystawienia. Sułtan doda tylko robotników.

Dnia 19go b. m. działa na batteryiach Seraiu oznaymiły publiczności o urodzeniu się Sułtanowi córki, która otrzymała imię Fatima.

Hasni-Basza (dowodzący woyskiem Tureckiem pod Szumlą) rozkazał Ejub-Baszy uciąć głowę, ponieważ nie bronił się lepiey nad brzegiem Dunaiu.

Porta odebrała przed kilku dniami bardzo niepomyślne doniesienia z Baszowstw Erzerum i Trebisundy. Jenerał Rossyyski Paszkiewicz postępuie przeciw Trebisundzie, gdzie znayduie się znaczny skład rządowey miedzi, do 80 mil. piastrów szacewany. Na przystani Trebisundy krążą okręty Rossyyskie, tak iż niepodobna uwieść tey miedzi wodą, a lądem iuż zapóźno.

Z Temlina d. 8. Sierpnia.

Lubo Mahmud-Basza przymusił wyszłych z Serwiańskich twierdz Bosniaków do cofnienia się wgłąb Serwii, powrócili iednak w kilka dni nad brzeg Dzwiny i przeprawiwszy się przez tę rzekę pod Zwornikiem i napadli na oboz Mahmuda. Nazaiutrz zgromadził Mahmud wszystkie swoie woyska, uderzył na nowo na buntowników i przymusił ich do powrócenia za Dzwinę, gdzie pod Waliero stanęli obozem i rozsełaią po Serwii podjazdy, dla ściągnienia do siebie wszystkich Bośniaków. Do 18 Lipca stali rokoszenie bez napastowania Turków pod Waliero. Zdaie się, że siła Bośniaków w własnym ich kraiu przewyższa Turecką, a zatem wyprzeć mogą Turków i złączyć się z zbuntowanemi w Serwii swoiemi ziomkami.

Z Gdańska d. 7 Sierpnia.

Odwołuiąc się do ostatniego doniesienia naszego, dodamy, że ieszcze dnia 31 z. m. wieczorem i następnego Piątku, kupiono kilka partyi zboża po cenie nieco droższey, a w skutku odebranych z zagranicy zleceń, kupiono także kilka partyi po cenie niewiadomey. W Piątek i w Sobotę płacono za piękną wysoko pstrokatą pszenicę 385 fl. za łaszt od 56 i pół szefli. Listy z Anglii dochodzące do dnia 13 z. m., doniosły o niepogodzie w tym kraiu, co także do podwyższenia ceny zboża przyczyniło się. Targ Poniedziałkowy nie był naylepszy, a to dla tego, że w Sobotę, w Niedzielę i w Poniedziałek przetrzymała pogoda; płacono iednak po 385 fl., piękno wysoko pstrokatą pszenicę. Zdaie się, że spekulanci i właściciele zboża, szczególniey na porę czasu zwróconą maią uwagę, tak, iż są w swych widokach niepewni iak iest pogoda niestała. We Wtorek zaczął deszcz padać i zboże też podrożało; podobnież i dnia wczorayszego, i odtąd trzyma się w cenie; iuż wczoray płacono dobrą wysoko pstrokatą pszenicę po 385 fl. za łaszt od 60 szefli. Dnia wczorayszego odebrano listy z Hollandyi donoszące o podrożeniu pszenicy po 10 fl. na łaszcie, także z powodu niepogody i pokazuiących się spekulacyi.

Ceny zboża są następuiące, rachuiąc po 60 szefli na łaszt: pszenica naypięknieysza, wysoko pstrokata 360 do 395 fl. (po 27¾ do 30¼ złotych Polskich za korzec Warsz:) piękna pstrokata 300 do 358 fl. ordynaryyna czerwona i t. p. 270 do 300 fl. Żyto 160 do 168 fl. Jęczmień 135 do 144 fl. Owies 100 do 105 fl. Groch 210 do 240 fl.

Zboża Polskiego przedano od 1go do 7 Sierpnia: 28 łaszt. Pszenicy 133 do 134 funtowey po 395 fl. W ogólności zaś przedano w tymże czasie 300 łasztów pszenicy.

DODATEK

DO Nro 69.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 27 SIERPNIA 1828 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień	godzina	Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Sierp:		cali lin:	stopnie	stop:			
	god: 7	27 3, 646	+11. 8	91	Połud: Za. średni	Pochmurno	Deszcz.
	12	„ 3, 641	+17. 0	70	Zachodni słaby	„ „	
23.	3	„ 3, 759	+16. 2	76	Połud: Za. słaby	„ „	
	9	„ 3, 809	+12. 5	91	„ „	„ „	Deszcz.
	7	27 4, 151	+11. 7	90	Zachodni słaby	Pochmurno	
24.	12	„ 5, 063	+15. 2	71	Połnocny średni	„ „	Deszcz.
	3	„ 4, 885	+15. 3	71	„ mocny	„ „	„
	9	„ 5, 193	+12. 2	78	„ średni	„ „	
	7	27 5, 080	+10. 5	86	Zachodn mocny	Chmury	Wicher.
25.	12	„ 5, 027	+13. 8	80	Południw: mocny	Pochmurno	
	3	„ 5, 060	+14. 0	80	„ średni	„ „	
	9	„ 5, 035	+10. 4	87	Zachodni słaby	Pogoda z chmur:	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

WIADOMOŚCI OD ARMII CZYNNEY ROSSYYSKIEY.

Dziennik Odeski z dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) umieścił w Dodatku następuiące wiadomości :

Dnia 21 b. m. Jenerał Adjutant Xiążę Mężykow, obiąwszy dowództwo nad oddziałem przeznaczonym do działania przeciwko Warnie, opuścił pozycyią, którą z początku zaymował, pod wsią Derveite Jenerał-Porucznik Uszakow i tegoż samego dnia zpędziwszy nieprzyiaciela ze wgórza, ktore od połnocno-wschodniey strony przed twierdzą był osadził, zaiął silne, iako też korzystne stanowisko na tych samych wzgórzach. W tey potyczce nieprzyiaciel utracił chorągiew i wielką liczbę ludzi w zabitych i ranionych;

dowodca jazdy iest w liczbie pierwszych. Odwrót Turkow tak był nagły, iż zostawili nam na placu wszystkie swoie tabory, wiele zapasow żywności i nawet namiot swoiego dowodcy. Utraciliśmy w zabitych iednego szeregowego, a w rannych 7 szeregowych i poodofficerow. W skutek tey potyczki Xiążę Menżykow otworzył związek z flottą Admirała Greig, ktory przybył pod Warnę. Flotta ta składa się z 8 okrętow liniiowych, 5 fregąt i kilku mnieyszych okrętów. Brygada 3cia dywizyi 7mey przewieziona z Anapy pod Warnę, iuż wysiadła na ląd i połączyła się z woyskiem dowodzonem przez Xięcia Mężykowa.

Dnia 24 przybył Cesarz Jmć pod Warnę z oddziałem wziętym z głównego korpusu woyska. Oddział ten składa się z 19 pułku strzelców pieszych i konnych Sevierskich, i 12 dział artyleryi Dońskiey. Cesarz Jmć obeyrzawszy pozycyie zaięte przez woysko oblegaiące i rozpoznawszy oblężenie twierdzy z punktow przeznaczonych do attaku, udał się na pokład okrętu Admiralskiego; a wydawszy instrukcyie Admirałowi Greig i Jenerałowi Adjutantowi Xięciu Menżykow względem oblężenia, ktorego mu kierunek powierzył — wsiadł na fregatę Florę, która podniosłszy kotwicę tegoż samego wieczora odpłynęła do Odessy, gdzie przybył szczęśliwie w dniu 27 o godzinie 2giey z południa, po trzechdniowey żegludze.

Z Drezna d. 10 Sierpnia.

J. K. Wysokość Xżę Fryderyk August powrócił tu dnia 8 b. m. w pożądanym stanie zdrowia z przedsięwziętey w Kwietniu roku bieżącego podróży do Włoch i Szwayoaryi. Pokrewne we włoszech Dwory dołożyły wszelkich starań dla uprzyiemnienia pobytu wysokiemu Podróżnemu i Krewnemu. Głównemi punktami iego podróży były Florencyia i Rzym. W ostatniem mieście był Xżę z szczególnieyszem odznaczeniem od Oyca Sgo przyięty i uważany. Podczas iego pobytu oświecone były kopuła i krzyż kościoła Sgo Piotra; widok iedyny w swoim rodzaiu, który niewygasłe uczynił wrażenie na Xciu i iego orszaku.

Z Bukarestu d. 2 Sierpnia.

Naynowsze wiadomości są wcale zaspokaiaiące o zdrowiu tuteyszych mieszkańców. Ostatni rapport urzędu zdrowia tegoż miasta donosi: "Od kilku dni nie było tu żadnego przypadku śmierci z zarazy morowey. Od dnia 24 z. m., iak we wsi Grasavati, nie daleko Bukarestu kilku ludzi na tę zarazę umarło, iuż więcey podobnych wypadków nie było. I z prowincyi zaspokaiaiące nadchodzą wiadomości. W kilku zarażonych wsiach przez dwa tygodnie prawie nikt nie umarł. Przed kilką dniami przybył tu ze wsi Bojar Aga Georgaki Floresko. Był on posłany przez Kommissyią do wsi nad Dunaiem, powietrzem zarażonych. Środki przez niego przedsięwzięte i iego rapporta są zupełnie pomyślne. Zebrał on wszystkie z sąsiednich wsi obwodu Illfowerskiego zarażone i podeyrzane o zarazę rodziny, kazał postawić budy pod wsią Budesti i takowe według stopnia podeyrzenia o zarazę poddał ie pod kwarantannę; pozostał tamże Officer z ludźmi i lekarz dla przeczyszczenia onych. Takie same instrukcyie maią i inni Bojarowie do drugich obwodów wysłani; w każdym obwodzie tylko ieden szpital każą budować. Dobroczynne skutki tego środka dały się uczuć; złemu położono tamę i spodziewaią się go zupełnie zniszczyć."

Od granic Tureckich d. 6 Sierpnia.

Listy z Stambułu obiawiaią boiaźń, iż życie Sułtana Mahmuda nie długiem bydź może. Mniemanie ludu o bliskiem obaleniu państwa Tureckiego, przechodzi nawet do pierwszych urzędników państwa.

Gazeta Kuryer Smirneński pod dniem 5 Lipca zawiera także niektóre doniesienia o potyczkach na Kandyi. Poległemu Moreanowi Hadschi-Michaeli oddaie, chociaż nieprzyiacielowi, sprawiedliwość, że poległ obarczony ranami waleczności pomiędzy hufcami Tureckiemi. Tymczasem powstanie nieukończyło się wcale ieszcze: Mustafa Basza poniósł w iednym z wąwozów od Sfakiotow znaczną klęskę; 5000 Turków i Egipcyianow poległo na placu i pod nim samym ubito konia. Nakoniec musiał z resztą swoiego korpusu uchodzić. Sfakiotowie uchodzą za walecznych i lubiących wolność woiowników, ponieważ nigdy ieszcze nie dali się Turkom uiarzmić. (*)

Z Alexandryi piszą pod dniem 18 Czerwca: że Basza nasz potwierdzony został przez Portę na swem urzędzie, co go wiele pieniędzy i podarunków kosztowało, chociaż niemiał żadnego współubiegacza. Wybieranie kontrybucyi w całym Egipcie odbywa się z naywiększą surowością, i przyprowada mieszkańców prawie do rozpaczy, osobliwie rolników, którzy, oprócz straty przez częste rekrutowanie, pozbawieni są nietylko maiątków, ale i robotników do uprawiania gruntów. Mieszkańcy różnych wsi w Delta opuścili swe domy, zboża na pniu spalili i uszli do Syryi. W tych dniach przybyły tu (do Alexandryi) dwa okręty Baszy, które zawieść miały iego synowi do Grecyi potrzeby woienne, ale przez okręty sprzymierzone zwrocone zostały, i ieden z nich przez wystrzały działowe był uszkodzony. Dziś przybył tu także woienny bryg Angielski w 3ch dniach z Navarino z posłańcem od Ibrahima Baszy, który żąda od oyca swoiego rozkazów, co ma w przykrem swoim położeniu czynić, będąc od eskadr Mocarstw zamknięty, od Porty opuszczony i w woysku iego zachodzi nieukontentowanie. Przypadkiem przybył tu właśnie Basza. — Konsul jeneralny Francuzki, P. Drovetti, doznaie ciągle naywiększych względów u Baszy. — Woyna z Wehabitami trwa ciągle; liczba nawroczyńców tych reformatorów powiększa się codziennie.

(*) *P. Eynard pisze w liście do różnych związków przyiaciół Greków pod dniem 4tym Sierpnia: że podług naynowszych z wyspy Kandyi doniesień, Grecy czynią wielkie postępy i iest podobieństwem, iż zupełnie tę wyspę, która oddaną została pod dozor Baszy Egipskiego, od Turków oswobodzą.*

Dnia 25 i 26 *Sierpnia* 1828 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	22	—	20	—	—	—	—	—
detto nowey	18	—	17	—	16	—	15	15
— Zyta	11	—	10	15	10	—	9	—
— Jęczmienia	11	—	10	—	—	—	—	—
detto nowego	8	15	8	—	7	—	6	15
— Grochu	17	—	16	—	15	—	—	—
— Owsa	5	—	4	15	4	—	3	24
— Jagieł	18	—	17	—	16	—	—	—
— Rzepaku	17	—	16	—	14	—	—	—

W Gdańsku d. 18 Sierpnia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	710	do	840.
Żyta	—	—	390	—	400.
Jęczmienia	—	—	270	—	288.
Owsa	—	—	210	—	240.
Grochu	—	—	480	—	600.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 309 Ciągnieniu dnia 27go Sierpnia 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

81. 77. 57. 51. 15.

Przyszłe 310 Ciągnienie dnia 3go Września 1828 r. przypada.

DONIESIENIA.

☞ METR TAŃCOW z Warszawy, ma honor zawiadomić Szanowne Amatorki i Amatorów Tańca, oraz Rodziców i Opiekonów, których życzeniem byłoby kształcić swe dzieci w nauczeniu ich tak wszelkich tańców Towarzyskich, iako Solowych w nayświeższym guście, iż te korzystać mogą z iego krótkiey (bo tylko 6cio tygodniowey) w mieście tem bytności, i zaręcza biorącym od niego codzienne lekcyie, iż czas ten dostatecznym będzie do nauczenia się tańców podług ich życzenia. — Uprasza o adres do Drukarni Braci Gieszkowskich w Ulicy Brackiey. J. *Zieliński*.

Gdy Licytacyia stanowcza sprzedaży Dworku w Krzeszowicach pod L. 14 stoiącego Poczta zwanego, do Massy ś. p. Fryderyka Rieth należącego w Gminie Okręgowey XV. wraz z zabudowaniem gospodarskiem, ogrodem i placem 941 1/2 siągów □ Wiedeńskich wynoszącemi położonego, na terminie w dniu 9 Kwietnia r. b. oznaczonym, od summy 2000 zł. Pol: przez Uchwałę Rady Familiyney zniżoney, dla braku pretendentów bezskutecznie spełzła; przeto podpisany Notaryusz termin powtorny, do Licytacyi Stanowczey takowego Dworku, od teyże samey summy 2000 zł. Pol: podług warunków iakie do Licytacyi przedstanowczey pod dniem 30 Stycznia r. b. w Gazecie Krakowskiey Nr. 10. 12 i 14 r. b. ogłoszone były na dzień Trzydziesty (30) Września r. b. na godzinę 10tą rano w kancellaryi swey w Krakowie w Rynku pod L. 16 będącey naznacza, i o tym Szanowną Publiczność zawiadomia. — W Krakowie dnia 19 Sierpnia 1828 r. Leo Rawicz *Pszczółkowski*.

Dnia 29 b. m. w Wsi i Gminie Czernichów, sprzedany będzie zegar stołowy i Fortepian; dnia 1 Września w Wsi i Gminie Poręba, odbędzie się Licytacyia: mebli pokoiowych, krów, jałowek, koni, żyta w snopiu, siana, ziemniakow, bryczki; dnia zaś 2 Września r. b. w godzinach 11tey zrana i 2giey z południa w Wsi Tęczynek Gminie Krzeszowice, aukcyonowane będą: konie, krowy, wóz kuty, żyto i owies w snopiu i t. p. a to w drodze exekucyi Sąlowey; chcący licytować w oznaczonych mieyscach i czasach z gotowką zechcą się stawić. — W Chrzanowie d. 23 Sierpnia 1828 r. Tomasz *Jaworski*, Kom: Sąd.

Osoba maiąca w edukacyi własnych dwóch synów, kwalifikowana do utrzymywania Uczniów Licealnych na stole, ninieyszym zawiadomia Szanownych Obywateli chcących synów swych na rok następuiący szkolny lokować, iż wziąwszy ku temu celowi obszerny i bliski Lokal, w przecznicy S. Anny pod L. 315 tychże Uczniów na stół za pomierną cenę przyymować ofiaruie się, a to z praczką, usługą, dozorem domowym i korrepetytorem, zgoła z zupełnem zastósowaniem się do przepisów Wysokiey Władzy Edukacyyney i woli WW. Rodziców; a poświęcaiąc się zupełnie temu zawodowi, pochlebia sobie, że Szanowni Rodzice raczą ią swym zaszczycić zaufaniem; ktoby przeto w tey mierze życzył sobie układów, raczy się zgłosić pod L. 316 przy Ulicy S. Anny na drugiem piętrze. *A*. K.